

LUTHER, MARTIN
BERGIUS, NICOLAUS

**Lutheri Catechismus, medh affton och
morgon bönen, samt bordlexor, på ryska och
swenska. Tryckt i Narven af Johann Köhler,
1701.**

Narva
1701

EOD – Millions of books just a mouse click away! In more than 10 European countries!

Thank you for choosing EOD!

European libraries are hosting millions of books from the 15th to the 20th century. All these books have now become available as eBooks – just a mouse click away. Search the online catalogue of a library from the eBooks on Demand (EOD) network and order the book as an eBook from all over the world – 24 hours a day, 7 days a week. The book will be digitised and made accessible to you as an eBook.

Enjoy your EOD eBook!

- Get the look and feel of the original book!
- Use your standard software to read the eBook on-screen, zoom in to the image or just simply navigate through the book
- *Search & Find:* Use the full-text search of individual terms*
- *Copy & Paste Text and Images:* Copy images and parts of the text to other applications (e.g. word processor)*

* Not available in every eBook.

Terms and Conditions

With the usage of the EOD service, you accept the Terms and Conditions provided by the library owning the book.

- Terms and Conditions: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/en/agb.html>

More eBooks

Already more than 30 libraries in over 12 European countries offer this service.

Search books available for this service: <http://search.books2ebooks.eu>

More information is available at <http://books2ebooks.eu>

Kungl. Biblioteket
STOCKHOLM

Teol. _____

Katek. _____

1700-1829

ExA

[Utz af Vic. Bergius]

LUTHER, M.

LUTHERI
Catechismus /
medh
Affton och Morgon
Bönen /
samt
Bordlexor /
på
Ryska och Swenska.
~~~~~  
Tryckt  
i  
Marven af Johann Köhler /  
1701.

*[Handwritten signature and scribbles]*

Swiatii Bofche / Swia-  
tii kriepkii / Swiatii bez-  
smertnii / pomilui nas.

Slawa Dku / i Sinu /  
i Swiatomu Duchu / i  
nuine i prisno / i wowieki  
wiekom. Amin.

Preswiataia Troize pomi-  
lui nas.

Gospodi otshisti griechi  
nascha.

Wladiko prosti bezzakonia  
nascha.

Swiatii posieti / i iszieli ne-  
moschtschi nascha / imeni two-  
iego radi.

Bofchii Deset Zapo-  
wiedeí.

Perwaia Zapowied.

**N** ne budut tebie bozi  
Dinui razwie mene.

23to

Helige GUD / Helige  
starcke / Helige odödelige/  
förbarma tig öfwer oss.

Ahra (wari) Fadrenom/  
och Sonenom / och then  
Heliga Anda / och nu och  
altijd och i Ewigghet til  
Ewigghet. Amen.

Aldrahelgaste Tre=Enighet  
förbarma tig öfwer oss.

Herre rena Synder våra.

Herre förlåt våra öfwer=  
trädelsor.

Helige besök och hela swag=  
heter våra/för titt Namn skull.

**GUDz Tijo Gudz.**

Första Budet.

**G**te skola wara när tig  
**G**udar fremmande för  
mig.

Wtoraia.

Ne priimeschi imeni Gospo-  
da Boga twoiego na daromo.  
Ponesche ne budet bezpometi  
wsak berani na daromo imã  
Gospoda Boga swoiego.

Tretiaia.

Pomni den woskresenia /  
ili subotnii.

Eschetwertaia.

Eshti oza i mater twoju;  
da blagoti budet / i budeschi  
dolgolieten na zemli.

Piataia.

Ne sotwori oubiistwa.

Shestaia.

Ne budi preliubodei.

Sedmaia.

Ne kradi.

Osmaia.

Ne posluschestwui na druga  
swoiego loschno.

Dewia:

Andra.

Icke tag Namnet HERRans  
GLÖDZ tins fåfångt.  
Eij icke skal wara ofkyldig  
hwar ock en tagandes fåfångt  
namnet HERRans GLÖDZ tins.

Tredie.

Påmin tig Dagen upstån-  
delsens/ eller Sabbathens.

Fierde.

Hedra fader och moder tina;  
at wålsignat (lyckelig) tu må  
wara / och wara mångåhrig  
på jordena.

Femte.

Icke giör mord.

Siette.

Icke war horacktig.

Siunde.

Icke stial.

Ottonde.

Icke witna om nästan tin  
lögn.

Dewiataia.

Ne poschelai Domu blisch-  
niago swoiego.

Desiataia

Ne poschelai schenui iskre-  
nago swoiego / ni raba / ni  
rabini iego / ni wola iego/  
ni osla iego / ni wsego eliko  
blischnego twoiego iest.

~~~~~

D Biere.

Beruiu wo iedinago Bo-
ga/ oka wseferschitelia/ twor-
za nebu i zemli / widimuim
sche wsem i ne widimuim.

I wo iedinago Gospoda/
ISUSI Christa Sina
Boschia/ iedinorodnago/ ische
ot oka roschdennago preschde
wsech wef. Sweta ot Swe-
ta :

set nåstans

un nåstans
ren/ei heller
s / ei heller
heller åsnan
lt hward nå-

Om Troon.

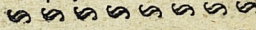
Alg troor på en GUDh/
Fader alzmächtigan/ſka-
paren Himmelenſ och jorde-
nes / ſynligas alt ſom och o-
ſynligas.

Och på en HERRA/ JESUM
CHRISTUM SONEN GUDz / en-
föddan/ hwilken af Fadrenom
födder för ewig tijd. Lius af

Ne poschel
niago swoieg

*N: 50.
Lutzi' Catechis,
miss. 1706*

Ne poschel
nago swoiego
rabini iego /
ni osla iego /
blischnego tvoi

D Bierre.

Beruiu wo iedinago Bo-
ga/ oza wsederschitelia/ twor-
za nebu i zemli / widimuim
sche wsem i ne widimuim.

I wo iedinago Gospoda/
I I S S A Christa Sina
Boschia/ iedinorodnago/ ische
ot oza roschdennago preschde
wsech wesk. Sweta ot Swe-
ta :

Nionde.

Jcke begår Huset nästans
tins.

Tionde.

Jcke begår Hustrun nästans
tins/ ei heller tienaren/ ei heller
tienarinnan hans / ei heller
organ hans / ei heller åfnan
hans / ei heller alt hwad nä-
stans tins är.

Om Troon.

Alg troor på en Gudz/
Fader alzmåchtigan/ ska-
paren Himmelens och jorde-
nes / synligas alt som och o-
synligas.

Och på en Herra/ Jesum
Christum Sonen Gudz/ en-
föddan/ hwilken af Fadrenom
födder för ewig tijd. Eius af

(4

Eius se:

ta : Boga istinna ot Boga
istinna / roschdenna a ne so-
tworennna/iedinosuschna oku/
imsche wsiã buischa. Nas
radi tselowef / i naschego
radi spasenia / s schedschago
s nebes / i woplotiwschago-
siã ot Ducha Swiata / i
Maria Dewui / wotschelo-
wetschschasiã. Kaspiãta sche
za nui pri Pontiistem Pilate/
i stradawsche / i pogrebenna/
(i snide woad) i woskresscha-
go / w' tretii Den po pisa-
niem. I wozschedschago na
nebesa / i siediaschago o de-
snuiu Dka. I paki gradu-
schago s' slawoiu suditi schi-
wuim i mertwuim / iegosche
zarstwiiu ne budet konza.

I w'

Liuse. GUD sannan af Gudi
sannan/föddan men icke gior-
dan / samma warelse (med)
Fadrenom / genom hwilcken
allting äro. För vår skull
(wardt) människa/och för vår
skull salighets / nedersteg af
Himmelen / och tog mandom
af Andan Helga/och Maria
jungfrun / wardt Människa.
Korsfester för oss under Pon-
tio Pilato/och pijnter/och be-
grafwen/nedersteg till helwe-
tet/och opstod på tridie dagen
effter skrifterna. Och upsteg
til himelen/och sitter på högra
handen Fadrens. Och åter
komer med härlighet at döma
lewande och döda / på hwil-
kens rijke icke skal wara ända.

W Duchu swiatago Gos-
poda / istinna i schiwotworia-
stschago / ische ot Oza i ot Si-
na ischodiastschago ; ische s'
Ozem i Sinom / sopoklania-
iema i s' slawima / glagolaw-
schago Proroki. W iedinu
swiatuiu sabornuiu i Apo-
stoliskuiu Zerkow. Ispowe-
duiu iedino krestschenie / w'
ostawlenie griechow. Ischa-
iu w' ofkresenia mertwuim / i
schizni buduschago Wieka.
Amin.

Wieruiu w BOGA Oza
wsefilnago / sotworitela
nebu i zemli.

Wieruiu wo ISUSA Chri-
sta iedinorodnago iego Sina
Gospoda naschego ; Kotoroi
zatschat ot swiatago Duchu ;
ro-

Och på Andan helga **HER-**
ran/sånan lif-gifwaren/hwil-
ken af Fadrenom och Sone-
nom uthgår; hwilcken medh
Fadrenom och Sonenom til-
bedin och lifa åhrat warder/
(then) talat hafwer genom
Propheterna. Och ena helga
almanneliga och Apostoliska
Kyrckio. Jag bekänner en dö-
pelse/til förlåtelsen syndernas.
Jag troor upståndelsen the
dödas / och lifwets tilkom-
mande Ewighet. Amen.

Jag troor på **GUD** fader
ALLmächtigän/ Skaparen
Himmelens och Jordenes.

Jag troor på **JESU**
Christum enfödda hans Son
HERAN wår: Hwilcken
afsat är af then Helga Andan;
född

roschden ot Dewui Maria; pre-
terpiel pri Pontiistem Pilate;
raspiat ou mer i pogreben.
I snide woad / i wo tretii
Den wostrese iz mertwuich/
i woznesesia na Nebo / i sedit o
desnui BOGA mogustscha-
go OTZA. I ottudui on
priidet sudit schiwuim i mert-
wuim.

Weruii wo Duchu Swia-
tago / i wo swiatuii Christian-
skuii Serkow / wo sobranie
swiatuich; wo otputschennie
griechow / i wo wostresenie
mertwuich / i wo schizn wie-
tschnuii. Amin.

~~~~~

Molitwa.

GZe nasch / ische iesi na ne-
besiech. Da swiatitsia i-
miat woie. Da priidet zarstwie
twoie. Da budet wola twoia /
iafo

född af Jungfru Maria; pijn-
ter under Pontio Pilato;
korsfäst/döder. och begrafwen.
Och nedersteg til helwetet/
och på tredie Dagen upstod
ifrån the döda/och upsteg til
Himmelen/och sitter på högra
handen Gudz alzmächtiga Fa-
drens. Och sådan han är kom-
mandes / at döma Lefwande
och döda.

Jag troor på Andan then
Helga/ och ena helga Christe-
liga Kyrckio/samfund the He-
ligas; förlåtelsen Syndarnas/
och vpståndelsen the Dödas/
och lifwet ewinnerligit. Amen.

Bönen.

Alder wår / som äst i
Himlom. Helgat warde
Namnet ditt. Tilkomme riket
ditt. Skee wiljan tin / som

iafo na Nebesi i na Zemli.
Schlieb nasch nasustschnuui /
daschd nam dnes. Iostawi
nam dolgi nascha / iafosche i
mui ostawliatem dolschnikom
naschim. I ne to' wedi nas wo
ižuschenie / no izbawi nas ot
lukawago. Amin.

~~~~~

Q Krestschenii.

Krestsche im: Schedsche wmir
Kwes / propowiedite Ewan-
gelie wsei twari. Ische werit
imet i krestitsiã / spasen budet.
Nische ne imet werui / osuschen
budet.

Dast misiã wsiãta wlast / na
nebesi i na zemli. Schedsche
oubo naoutschite wsiã iaziki /
krestiaschtsche ich wo imiã Oza /

i Himmelen / och på jorden.
Brödet vårt dageligt / gif
os hwar dag. Och förlåt
os skulder våra / som ock wij
förlåte skuldnårom våröom.
Och icke inled os i frestelsen /
uthan frels os ifrån ondo.
Amen.

~~~~~  
**Om Dopet:**

*Marc. 16.*

**G**eh han sade til them: Går i  
werlden hela / förkunner  
Ewangeliüm allom creaturom.  
Swilken troon har och warder  
döpt / salig blifwa skal. Men  
then icke har troon / förtappat  
blifwa skal. *Matth. 28.*

Gifwen mig är all macht / i  
himmelen och på jorden. Går  
förthen skull lærer alt folck /  
döper them i Namm / Faders /  
och

i Sina / i Swiatago Ducha.  
Ouzastsche ich bliusti wsiã ieli-  
ka zapowiedach wam ; ise az  
swami iesm wowsiã deni / do-  
Kontschania wieka. Amin.

Otwestscha Iisus: Amin / Amin  
glagoliu tebie : Aistsche kto  
neroditsiã wodoiu i Duchom /  
ne moschet wniti wzarstwie  
Boschie. Roschdennoie ot  
ploti plot iest / a roschdennoie  
ot Ducha Duch iest.

Ili ne razumieste / jako jelizi  
wo Christa Iusã krestichom-  
siã / wsmert iego krestichomsiã.  
Spogrebochomsiã oubo smim  
krestscheniem wsmert / da jako-  
sche wosta Christos ot mert-  
wuich slawoiu orzeiu / takosche  
imui wo obnowlenie schizni  
choditi natschnem.

Altar

och Sons/ och Helga Andes.  
Lärer them hålla alt hwad jag  
budit hafwer eder / och sij jag  
när eder är i alla dagar / in til  
ändan tidernas. Amen.

*Joh. 6.*

Swarade Iesus: Amen / A-  
men / säger jag dig: Then som  
icke warder född af watern och  
Andanom/ kan icke ingå i riket  
Gudz. Thet som är född af  
Kiött är Kiött / men thet som  
är född af Andanom är Anda.

*Rom. 6.*

Eller icke weten I / at hwil-  
ka i Iesu Christo döpte äro/  
i döden hans äro döpte. Med  
Honom begrafne ju genom  
dopet i döden / at såsom upstod  
Christus ifrån the döda ge-  
nom Herligheten Fadrens / så  
oek wij i förnyelsen lefwernets  
wandra skole.

Alta

# Starnoi Sakrament.

**B**Spod nasch Jisus Chri-  
stos wnotsch wniusche  
predan buiwasche / priem  
Chlieb blagodarim / prelomi i  
retsche outschenikom swoim:  
Priimete iadite tielo moie /  
iesche za wui lomimoie / sotwo-  
rite wmoie wospominanie.

Takosche i tschaschu po-  
wetscheri priniam / chwalu  
wozdaw i daw im / i retsche  
im : Priimete i peite wsiã  
izneia. Sebo iest krow mo-  
ia nowago Zawjeta. Sia-  
sche za wui proliwaiemoie wo  
ostawlenie griechow. I ko-  
lischdui wui outschnete piti /  
wmoie wospominanie.

D. Kluu

# Altarens Sacramente.

Matth.26. Marc.14. Luc.22. 1.Cor.11.

**H**erre vår Iesus Chri-  
stus / i Natten i hwilken  
han förrådder ward / tog bröd-  
det / wälsignade / bröt och sa-  
de til Lärjungar sina: Tager/  
äter Lekamen min / then för  
eder brytes / thet giörer til  
min åminnelse.

Sammalunda ock Kalcken  
effter Afstom-Måltiden tog/  
prijs gaf / och gaf them / och  
sade them: Tager och dricker  
alle ther uthur: thet år blodh  
mit nya Testamentsens: hwil-  
ken för eder utgutin til förlå-  
telse syndernas. Och när  
i begynnen dricka giörer til  
min åminnelse.

Om

# O Kliutscha Zarstwa Nebesnago.

*Matt. 18.*

**W** Na sem kameni **I** **J** **S** **S**  
**W** **E** **S** **H** **I** **S** **T** **O** **S** **S** **I** **N** **B** **O** **G** **A**  
schiwago sozischdu Zerkow moiui/  
i wrata adowa ne oundoleiut iei.  
I dam ti Kliutscha Zarstwa Ne-  
besnago. I iesche astsche swiãsche-  
schi na zemli / budet swiãzan na ne-  
besiech. I iesche astsche razrieschi-  
schi na zemli / budet razrieschen na  
nebesiech.

Retset / Amin glagoliu wam/  
ieliko astsche swiãschete na Zemli/  
budet swiãzan na nebesiech / i ieliko  
razwiãschete na Zemli / budet ro-  
zwiãzan na nebesiech.

*Luc. 10.*

Sluschaia i was / mene sluschaet /  
i otmetaiatsiã was mene otmetae-  
tsiã / otmetaiatschesiã mene otmetae-  
tsiã poslawschago miã.

Ret.

# Om Nycklarna Rikek Himmelens.

*Matt. 18.*

**O**ch på thetta Helleberget / **J**e-  
sus **C**. **H**ristus / **S**onen **G**udz  
leswandes / skal jag byggia Kyrckian  
min / och portarna helfwetets icke  
öfvermächtige skola henne. Och  
jag gifwer dig Nycklarna til Riket  
Himmelens. Och thet som tu bin-  
der på Jorden / skal wara bundit i  
Himlom; Och thet som tu löser  
på jorden / skal wara löst i himlom.

Han sade / Amen säger jag eder /  
thet som i binden på Jordene skal  
wara bundit i Himlom / och thet  
i löser på Jordene skal wara löst i  
Himlom.

*Luc. 10.*

**T**hen hörer eder / mig hörer och  
then förachtar eder mig förachtar /  
then förachtar mig förachtar then  
send hafwer mig !

**S**ade

Ketsche im Jisus paki : Mit  
wam. Takosche posla miã Otietz/  
i az posilatu wui/i se ref dumi i gla-  
gola im : Britmete Duch swiat;  
imsche otpustite griechi otpustatšã  
im; i imsche derschite derschatsiã.

~~~~~  
Dutrenuie i Wetschernie

Molitwa.

Blagodariu ti Oze nebesni / dla Jisusa
Christa liubitelnago twoiego Sina /
tšhto tui miã notšch (den) šiu ot wšiech bied i
strastei sochrannil. Takosche molitisiã tšhto
buiti miã i wden (wnotšch) šu sochrannil
ot griehow i wšãkich bied. Dliatogo
tšhto bui tebie wšã moi diela i schitie godni
buili. Azbo predaiuti tielo i Duschu swoiu
i wšã imenie swoie wruziu tvoi. Š swiatii
tvoi angeli budi somnoiu / tšhto bui glodei
wrag silui swoiei nadomnoiu nesotwaril. Am.

Molitwi prerod kuschaniem.

Dšchi wšiech oupowaiut na tiã Gospodu /
i tui daeschi im pitschu wowrema swoia;
i otwerzaeschi im ruku swoiu / i nasitšhaeschi
wšãko schiwotno blago izwoleniem.

I potom Oze nasch.

Tasche

Sade (til) them **J**esus åter: **F**rid eder.
Som sendt mig **F**adren / och så jag
sender eder: och så han sagt blåste och sa-
de them: tagen **U**ndan **H**elga; them i
förlåten synderna / förlåtas the; och
them i behållen / them behållas the.

~~~~~
Morgon och Afton Bönen.

Jag tackar dig **F**ader **H**immelste / genom
Jesum **C**hristum ålfeliga tin **S**on / at
tu mig i natten (dagen) them aför alt ondt och
fahrlighet bewarat. **J**lika måtto beder at tu
wille mig och / i **D**ag (**N**att) thenna bewara /
för **S**ynder och alt ondt: **V**å thet at dig
alla mina gierningar och lefwerne behage-
lig wara må. **E**n jag befaller dig **K**roppen
och **S**iålen min / och all egendom mini hård-
der tina. **O**ch **H**elige tine **E**nglar ware
med mig / att onde fienden macht sin med
mig icke göra må. **A**men.

Böner för Maten.

Son allas hoppas på dig **H**erre / och
tu gifwer them **M**aat i tiden sinom / och
uplåter them **H**anden tina / och måttar all
lefwande til godt behag.

Sedan fader wår.

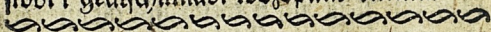
Der:

Fasche siu Molitwa.

Gospodi Bofche Otschke nebesni/ blago/
slowi sei dar swoi/ kotoroi mui ot twoich
milostiwich tschedrot priimaiem / dia G.
spoda naschego Jisusa Christa. Amin.

Postle Stola Molitwa.

Blagodarium tia Gospodwi/ iako tui blag/
i milost twola prebuwaiet worwefi. Tu
bo daeschi pitschu wsiako i ploti/ i skotu form
swoi i gratschimladi wozoppiut knemu.

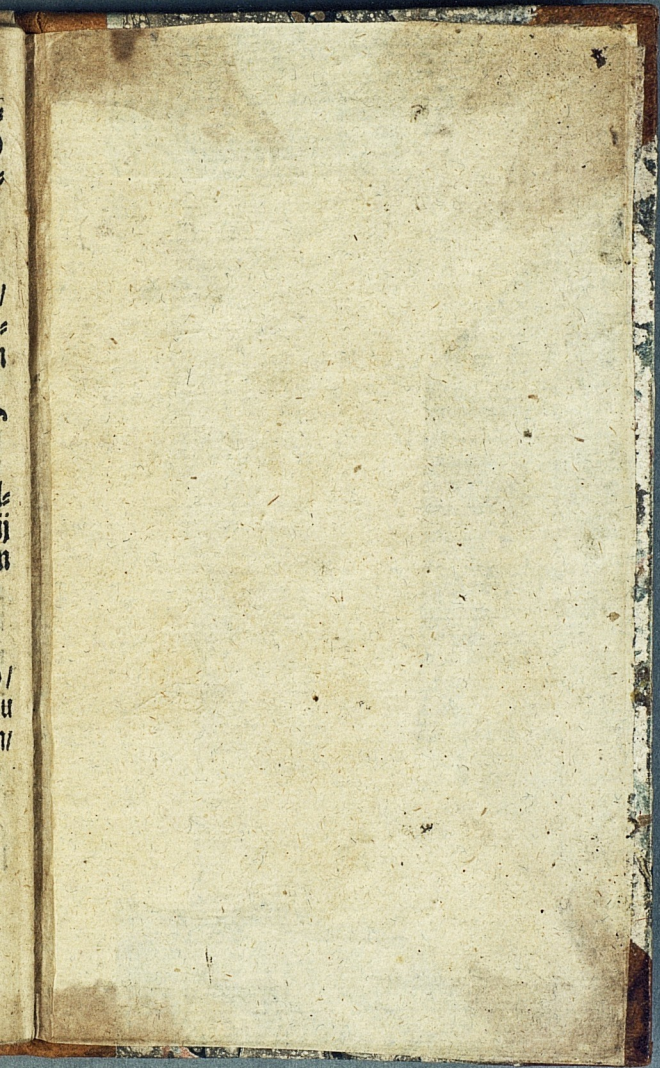
Derefter thenna Bönen.

Herre GUD Fader himmelske / wale
signa thessa Gafwor tina / hwilka wij
af tina milda godhet til of taga / genom
Herran war Jesum Christum.

Efter Bordet Bönen.

Gud tackar tig HERRE / ty tu ast god/
och mildhet tina warar i ewighet. Tu
gifwer maat allo kote / och diuren fodan sin/
och Korpungomen nar the ropa til honom.

www.books2ebooks.eu